

Polo Efesus Firampor Kumwimp Kar

Mekia Akwapnámp Kar

Jisas pok tenánko, 32 yopwar niamp arake akwap nánko, Polén Rom mek kalabus mek páte napo yakria, mao yiawor aopwe pas kumwimpon: Filipai mekamp siosompor kumwi, tá Kolosi mekamp siosompor kumwiria Filemonompor kumwia méntér sámp-kérépámpo. Tá Efesus mekamp siosompor kumwiaka, Tikikusomp yaek sánkria sérrá, “Yumo nkea am feknámp ankwap-ankwap sios mek sánk napo, nkea farákáprá tukupria mér mwanapon.”

Mao wokwaek anánkan yarak námp fek, taun Efesus mekamp Juda firan Kwaromp Kwapwe Kare Kar farákápriaka, wakmwaek ankwap ke fek yinink yopwar fek yakria Kristen yakáp mwanap mwae kupan yénkrá yakámpono. Aenánko kápae kare ankwap fi koroea Juda fint tapokwapea Kwaromp ankáránkamp fi arop yakápiapon.

Tá mao mámá pas kumwi námp fek te arakrá sér: Kwaro Kraisomp tére fek ankwap-ankwap fi ankár mek tapokwapea, ankáránkamp fi arop yoroi pwate námpon. Ankwap te, Kristen yakáp nap ankár Satanomp kánánkámp térenámp ninik kwataeran yorowar kárákárerá kwe-pwar mwanámp karan sénámpon.

1 ¹ Efesus mek yakápnap Kwaromp firáp e! Ono Pol ono te Krais Jisasomp aposelono. Kwaro námokuráp ninik fek onan aposel yoroi pap námpon. Ono mámá pas kumwia yumo Kwaromp koumteouráp arop Efesus mek yakápria, Jisas Kraisonámpaok kar nap yumonapok ono mámá pas kumwi nampono.^a ² Onomp ninik te, Nomp Naropwar Kwar ntia Jisas Krais Tokwae Karao námoku támao ninikia yumwan yaewourria yumwan yonkwae porokwe sánk kiponoria nampon.

Kraisomp tére fek Kwaro nomwan ankank kwapwe sápnámp kar

³ Kwar te nomp Tokwae Kar Jisas Kraisomp naropwar, tá maomp Kwarono. Nomo maomp e narek sampok mwaro. Am te apae riteanápe, nomo Jisas Kraisént tapokwapá yakáp nánko, Kwaro nomwan yámar mekamp kápae kare kwapwe kare ourour nomp waempén yaewour

---

^a 1:1 Ap 18:19-21; 19:1-40; 20:17-38

naenámpria ti-sáp námpon. ⁴Wokwaek kar Kwaro oukoumwan apár yoro mo námpek, nomwan Kraisént tapokwapea Kwaro nke námpek kwatae ninik mo, yiki kare yakáp mwanámpria nánkárápámpon. Wokwaek kar mao nomwan aropompria, ⁵Jisas Kraisomp tére fek nomwan éréképeanánko, nomwan maomp tárápu yakáp mwanapria nánkárápámpon. Am te Kwaro námoku warákárnámp ninik fek tak nanampria ninikimpon.^b

⁶Kwar te mao warákárnámp táráp Jisas Kraisomp tére fek nomwan aropomp tokwaeria, mao nomwan yámar mekamp kápae kare kwapwe kare ankank kwaporok ti-sáp námpon. Aenámpara, nomo am fek táman Kwaromp e narek sampok mwanámpon.

⁷Kwaromp aropomp tokwae te táp fákap námpara, am fek Krais sumpwia nomwan warko yamokwapea maomp yiri fek Kwaro nomp kwatae ninik ponankor tirá épéri námpon. ⁸Kwaro nomonámpok am aropomp tokwae kar kwarokarea nomwan kápae kare nkwakwe make mér ntia ankank youroukouprá fwapokwap mwanámp yonkwae kour ti-sáp námpon.^c ⁹Wokwaek kar Kwaro Kraisomp tére fek ‘Am ankank tak nanamp’rá sérímpón. Aempan maok, am ninik oukoumwan mek yakámpan, oukoumwan te am ninik wae nomwan érik yéknép námpon. ¹⁰Kwaromp am ninik te ará: mao te kápae kare ankank ponankor ékékérrá akwapea, pwar naenámp ke fek ankank ponankor yámar mek yakáp námpek, apárok yakáp námpek ponankor koupoukarea Kraisomp yaek páte nángo, Kraiso yépe kor tokwae yoro yak naenámpón.

¹¹Mao te námokuráp am ninikaokria Juda fi yinan wokwaek kar nánkárápámpon. Aeria maok, yinan Kraisomp tére fek náráp firáp páte námpon. Aeno tá kare, Kwaro, apae ankank tak nanamponri námpek te ankár tak i konámpon. ¹²Yino manénkir Kraisen méria maonámpaok nángo, Kwaro yinan náráponoria nánkáráp námpara, yino ankár kápae kare por maomp aropomp táman ninikria maomp e narek sampok mwanámpon.

¹³Ankwap fi yumo kuri wae kar kare wa napo, Kwaromp Kwapwe Kare Kar am támao yumwan éréképeanánko, yumo wae Kraisen méri yakáp napon. Aeria yumo Kraisént yakáp napo, Kwaro yumwan Yiki Kor Spirit sánkria náráponorá nánkáráp námpan yéknép námpon. Am te wokwaek mao ‘Sánk nanamp’rá sérímp támaono.^d ¹⁴Am Yiki Kor Spirit nomwan oupouroupá yak námpek te, Kwaro náráp firáp arop nomwan ankank wakmwaek ti-sáp naerianámpan yéknép námpon. Tá taknámpek Kwaro nomwan warko yamokwapea, nomwan Yiki Kor Spirit fek nánkáráp tenámpek yakápria, mao nomwan éréképeanánko, nomo

^b 1:4-5 Jo 15:16; Ef 5:27; 2 Te 2:13   ^c 1:7-8 Ef 2:7   ^d 1:13 Ef 4:30

méntér yakáp mwanámp ke yépék námpon. Nomo am taknámp ninik támao arop ponankor wanap fek Kwaromp e tokwae kari yak námpon.^e

Polo Efesus fian yaewourria kar toropwapimp kar

¹⁵Tá ono wa nanko, yumo Jisas Tokwae Karan mér kareria kápae kare Kwaromp firáp arop fárákapan nounouruprá yakáp napon. ¹⁶Aenapantá ono Kwarén 'Aesio'rá sér saráp yak nampono. Ono yumwan pwar mono. Onomp kar toropwap namp mek te ono kápae kare por yumwan ninikria yumwan yaewourrá Kwarén kar toropwap nampono. ¹⁷Nomp Tokwae Kar Jisas Kraisomp Kwar yámar mek tokwae kari yak námmp man kar toropwap i konampono. Ono man kar toropwap i konamp te ará: Mao yumwan yonkwae kour sánkria, náráp kar fi érik fárákápanoria nampon. Aenanko yiráp Kwarén mér nap fwap tokwae karrá akwap naenámp. ¹⁸Ono nik namp te, mao yiráp ninik mek wae kwapwe sánk nánko, yumo fwap am yumwan wumwirinámp ankank, yumo táman ninik kárákáreria warákárrá yépékrá yakápenkria nampon. Tá kápae kare kwapwe kare ankank Kwaro maomp firáp nomwan ti-sáp nanampria nánapi tenámp te, kwapwe kare kare ankankara, táman mérenkria nampon. ¹⁹Tá ono nik namp te, am Kwaromp kárákáre nomo Kwarén mérámp nomwan yaewourrá tére saráp yak námmp, nomo yurukup mwanámp pourou mo námmp, yoporop tokwae kar, am fwap yumo mérenkria nampon. Am kárákáre tokwae nomwan tére námmp te,^f ²⁰am támao wokwae Kraisén térempon. Aenánko, mao sumpwianánko, am kárákáre fek tapek Kwaro fárámpá papea, mao yámar mek námokuráp yae-párák mwaek páte nánko tank námpon.^g ²¹Oukoumwan te Kwaro Kraisén narek karaok páte nánko yakria, kápae kare arop taokeyakáp konap arop, mekia akwapnámp arop, kárákáre tokwaeráp arop, tá kápae kare king tokwae man te ankore mek kák tenámp. Aeria e tokwaeráp arop oukoumwan má ke fek yakáp nap, tá nánkár wakmwaek yakáp mwanap am fárákapan kor Kraiso ankár narek karaoki yak námpon.^h ²²Kwaro kápae kare ankank ponankor Kraisomp yae ankore mek papria, Kraisén am ankank poukeyak naenámp yépe kor tokwae yoroi páte nánko, siosomp ankank ponankor mao taokeyak námpon. ²³Sios te Kraisomp pourouno. Krais námoku mwar te pwi mono. Sios méntér maok wae pwi yak námpon. Tá Krais námoku te ankank ponankor pwi pap námpon.ⁱ

Nomo sumpwinámp arop Kraisént Yiki yakápnámp kar

2 ¹Wokwae te yumo nkwakwe make kwatae ninik napo, yumwan am támao surumpwirá kákámp.^j ²Am ke fek te yumo mámá

^e 1:14 2 Ko 1:22 ^f 1:15-19 Kl 1:4-11 ^g 1:20 Hi 1:3,13 ^h 1:21 Fl 2:9-10; Kl 2:15

ⁱ 1:23 Kl 1:18 ^j 2:1 Kl 2:13

apár mekamp kwatae ninik fek paokopiapon. Aeria yumo yámar meak paokop i konap kwatae spirit fárákapan taokeyak konámp spiritamp ninikaok paokopiapon. Oukoumwan am kwatae spirit te Kwaromp kar ták-sinap aropamp ninik mek tére konámpon.^k ³Wokwaek te nomo ponankor am fárákapént yakápria nomp pouroukamp épi ninikaok saráp paokopimpon. Nomo nomp épi ninik ntia nomp kikiank ninik fek paokopimpon. Nomoku támao takrá yakáp námpara, nomo fwap am fek arop ankwap fiao napnámp taknámp Kwaromp yonkwae pwarámp sámp mwarámpon.^l

⁴⁻⁵Kare, waeman nomp kwatae ninikao nomwan surumpwirá kák tenánko, nomo sumpwi yakáp nám niampi yakáp námpon. Aenámpan maok, Kwaromp aropomp te top-pwarámp nángo, nomwan yonkwae touwe tokwae námpon. Aeria maok, mao nomwan yaewourianánko, nomo Kraisént yiki yakáp námpon. Ye, am aropomp fek táman Kwaro yumwan warko érékép námpon. ⁶Mao nomwan Kraisént kéménkia pap nám niamp nángo, nomo Kraisént yámar mek ankank ponankor poukeyakáp mwanámpon.^m ⁷Mao am takimp te kápae kare námkár wakmwaek yakáp mwanap arop fárákapan maomp aropomp tokwae yékkép naenámp. Maomp am aropomp te nomwan warákária yaewour naenámp ninik fek námpon.ⁿ ⁸Am te arak: Kraisént mérapo, Kwaromp aropomp fek mao yumwan warko érékép námpon. Am te yumoku térenap ankank mono, Kwaro yumwan kwaporok sánk námpono.^o ⁹Am te yiráp tére fek nopok am ankank sámp mono. Aenapara, arop ankwap námoku támao warákár sénaenámp te yak mono.^p ¹⁰Kwaro námoku nomwan yoroi námpono. Aeria mao nomwan Krai Jisasént wourékam arop yoroi pap nám te, nomo am kwapwe kare ninik fek yakáp mwanámpria ninámpon. Am kwapwe kare ninik te Kwaro wokwaek nomwan am fek paokop mwanapria nánapi pwara námpon.^q

Kraiso Juda ntia ankwap fi ankára mek tapokwapnámp kar

¹¹Yumo te wae ník napon: Juda fi námokuráp yae fek yipi fárákap konapon. Aeria ankwap fi arop yumwan ‘Yipi fárákap mo i konap arop’rá sér. Ae konap te, yumo ankár fwapia ninik kip: Yiráp pourou yipi fek te yumo wokwaek ankwap arop fi yakápiapon. ¹²Aeria am ke fek te Kraisént panek yakápiapon. Yumo Israel firént tapokwap mono, mwar ankwap fi yakápiapon. Kwaro Israel firan ‘Yumont yak nanamp’rá séria kontrak yoroi námpan maok, yumo am mek tukup mo, amwar yakápiapon. Yumo máma apár mek yakáp nap te, ankwap kwapwe kare ankank wakmwaek

^k 2:2 Ef 6:12   ^l 2:3 Ta 3:3   ^m 2:6 Ro 6:8   ⁿ 2:7 Ro 2:4   ^o 2:8 Ro 3:24; 2 Ti 1:9
^p 2:9 Ta 3:5   ^q 2:10 Ta 2:14

korop nae-námpria yépék nap yak mono. Tá yumwan yaewour naenámp Kwar ankwap yak mono.^r ¹³Wokwaek te yumo panek karaok yakápiapon. Aeno oukoumwan te Kraisomp yirirao yumwan éréképa koroepanángo, Krais Jisasént koumpea Kwaromp wonae fik kar yakáp napon. ¹⁴Krais te nomp yonkwae porokwe sámp konámp fi támaono. Wokwaek Juda fi ntia ankwap arop fi nonopok yoporapo, am yopor te am fárákapamp amore mek farmae niampi yakámpon. Aeno oukoumwan te Krais námokuráp pourou fek am farmae niampi yaknám párámpá sirarea, anánkaopwe fi ankára mek tapokwapea pwate nánko, ankáránkamp fi saráp yakáp napon. ¹⁵Mao te waeman Juda firao lo kákrá kukumwirá párákop tenap te wae tirá épéri pwate námpon. Mao taki nám te anánkaopwe fi ankára mek tapokwapeanángo, Kraisént ankáránkamp wourékam arop yakápria, am feknám ankáránkamp ninik fek yakáp mwanámp ninikani námpon.^s ¹⁶Mao yaopwae porokopramp fek sumpwiria, maomp pourou fek táman anánk fi arop tapokwapea pwara námpon. Aeria am yaopwae porokopramp fek yopor i konap ninik wae sumpwi pap námpon.^t ¹⁷Takia maok, mao koroepa Kwapwe Kare Kar arakrá farákáp: “Oukoumwan te yumo ankáránkamp ninik fek yakáp napon.” Mao am Kwapwe Kare Kar te yumo panek yakápiap arop fi, tá yino Juda fárákap Kwaromp wonae fik yakáp námpan kor méntér farákáp námpon. ¹⁸Am Kwapwe Kare Kar te arak: Kraisomp tére fek nomo anánk fi aropan ankáránkamp Spiritao nomp Naropwaronámpok pok mwanámp kik-pwara námpon.^u

Nomo Kristen ponankor te ‘Kwaromp nap’rá sénámp kar

¹⁹Aenámpara, yumo te apár moráp aropao amorik kékéri yakáp nap niamp mono. Yumo te waeman Kwaromp koumteouráp aropént ankáránkamp fi yakáp napon. Yumo te Kwaromp fi kare yakáp napon. ²⁰Yumo te Kwaro nap ti nám niamp. Mao aposel yino ntia profet fákáre te oumpwar woupwiran yoroi tenámp niamp. Tá Krais Jisas te kukamp oumpwar kare niamp.^v ²¹Kápa kare nap yao wi te Kraisomp pourouk poupoukouri yak nánko, am nap yae-párak kárakáre yak námpon. Kwar te am nap tirá yak nánko, am nap akwapá tokwae karia, námokuráp yiki kare nap yakanoria námpon.^w ²²Yumo kor Kraisént koumpá yakáp napo, Kwaro yumwan ankwap Kristen fárákapént tapokwapea pwate nánko, yumo Kwaromp Spirit yak naenámp nap kare yakáp napon.^x

Polo ankwap fian Kwapwe Kare Kar farákápnám kar

3 ¹Nomo énéni ankáránkamp firáp yakáp mwanap fi fek táman maok, ono Pol ono Krais Jisasomp tére namp fek fákápá páte napo

^r 2:12 Ro 9:4; 1 Te 4:13   ^s 2:14-15 1 Ko 12:13; Kl 1:20   ^t 2:16 Kl 1:20-22   ^u 2:18 Ef 3:12
^v 2:20 Mt 16:18; 1 Ko 3:11   ^w 2:21 1 Ko 3:16; Kl 2:19   ^x 2:22 2 Ko 6:16

yakria, ono fwap ankwap fi arop yumwan yaewour nampono.^y ² Ono ninik namp te Kwaro onan ourour sáp nánko, ono yumwan taokeyakea yaewour namp te yumo wae wawi napon. ³ Mámá kar wokwaek mek yakámp, am te Kwaro onan farákáp nánko, ono wae méria, ono yumonapok fae tákáre kar kumwia kérépampono. ⁴ Táte yumo am kar nkea yumo am Kraisomp kar ponankor mek yakámp te onomp ninik mek wae érik farákár námp mér mwanapon.^z ⁵ Wokwaek kar kápae kare ke fek, Kwar te am mek yakámp kar te érik farákáp moimpon. Aeno oukoumwan te náráp Spiritao maomp nánkárápámp aposel fákáre ntia maomp profet fákáreran érik farákáp námp. ⁶ Am kar te ará: Kwapwe Kare Kar wa nap fek yumo ankwap fi arop koroepa Juda yinont ankarankamp fi arop yakáприя yinont ankarankamp pourou yakáп napon. Aeria maok, nomo ponankor Jisas Kraís sámp námpara, Kwaro nompor nánapitenámp kápae kare ankank énéni sámp konámp.^a

⁷ Kwaro onan am Kwapwe Kare Kar farákáп nanamp tére arop páte námp. Mao onan ourour sáприя náráp kárákáre sáп nánko, am kárákáre támao ono térenamp mek kárákáre sánk námp.^b ⁸ Ono te Kwaromp koumteouráp arop ponankor maomp yae ankore mek kánanke kwatae yak nampan maok, Kwaro onan am ourour sáп námp. Am taki námp te, mao onan, Kwapwe Kare Kar ankwap firan farákáperia ninámp. Am Kwapwe Kare Kar te Kraisoínámp kápae kare kwapwe kare ankank, arop námokuráp ninik fek oupouroukia nke mwanap pourou mo námpan sénámp.^c ⁹ Kwaro námoku kápae kare ankank yoroianámpao maok, manénkir te námoku am tére naerianámp ninik te mek wouroump taeri námp. Aenángo, am ninik te wokwaek kar kápae kare ke fek mek wouroumpetak námp. Aeno oukoumwan te mao wae onan maomp ninik érik farákáп nanamp tére sáп námp.^d ¹⁰ Wokwaek te mek wouroump fákeyak námp. Aeno oukoumwan te siosén tére sánk nánko, am Kwaromp nkwakwe make yonkwae kour yámar mekamp spirit taokeyak konámp kárákáre kor spiritan farákáп napo, mao mér mwanapon. ¹¹ Wokwaek kar Kwaro nomp Tokwae Kar Kraís Jisasomp tére fek, am tak nanampria nánapi tari námpan námp. ¹² Nomo te waeman Kraisen méria, méntér koumpá yakáп námpara, nomo te wae mér kare námp: Kraís te nomwan Kwaronámpok éréképá akwap naenámp támao ara, nomo apáp mono, fwap Kwaronámpok tukup mwanámp.^e ¹³ Aenámpara, ono oukoumwan yumwan sénampon: Ono yumwan yaewouria touwe sámp nanko, yumo táman ninikria yumo mér nap porokweria pwar mwanape, mono. Am te yumo e tokwae sámp mwanapan yumwan yaewour námpono.^f

^y 3:1 Ef 4:1; Fl 1:13   ^z 3:3-4 Ef 1:9; Kl 1:26   ^a 3:6 Ef 2:13,19   ^b 3:7 Kl 1:25

^c 3:8 1 Ko 15:9-10   ^d 3:9 Kl 1:29   ^e 3:12 Ef 2:18; Hi 4:16   ^f 3:13 2 Ti 2:10

Polo Efesus fian Kwarén kar toropwapnám kar

¹⁴Kwaro ‘Arop fi ponankor érékép nanamp’ ria niniki námpan, ‘Am te tokwae kar ankankono’rá ninikria onomp Naropwarén kwaráp torokomp nampon. ¹⁵Nomo maomp firáp arop fákáre ponankor yámar mek poká yakáp nap, tá oukoumwan apárok yakáp nap ponankor maomp e karean sámp námpon. ¹⁶Ono te arakrá kar toropwap i konampon: Maomp kwapwe kare ankank ouroukour yak nám meknám Naropwaro yiráp ninik mek náráp Yiki Kor Spirit top-pwarámpá pap nánko, am táman yumwan yaewour nánko, yumo kárákáre kare mwanapon. ¹⁷Tá yumo Kwarén mérap fek táman, Kraiso yiráp ninik mek akwapá yaká yakanoria nampon. Onomp ninik te, yiráp ninik ankár Kwaromp nouroup i konám mek yaoao kwar mek arák térea kárákáre yak konámpnám takenkria nampon. ¹⁸Takria maok, yumo fwap Kwaromp firáp kápae kare koumteouráp aropént kárákáre sámpea, am fek yumo fwap ponankor Kraisomp nouroup i konám ninik mér kar mwanapon. Am te tokwae kar, tá tokwaeri kar akwap, tá narek karaok akwap, tá ankorek kar pik námpon.^g ¹⁹Ye, yumo Kraiso yumwan nouroup i konám fwap mér mwanapria nampon. Am te aropao námoku méria pwi mwanám pourou mono. Kwaro nomwan nouroup i konám niniként kápae kare ankank kwapwe te Kwaro námoku top-pwarámpá yak námpara, yumwan kor fwap am ankank top-pwarámp naenámpon.

²⁰Maomp kárákáre te nomp ninik mek tére konámpon. Am kárákáre te nomo kápae kare kar toropwap i konám, tá nomp ninik táman kor kwe-pwararea térea waeria, nomwan kwapwe kare yaewour námpon.^h ²¹Aenámpara, yino sios arop ponankor Kraiso tére námpan ninikrá, éréképnám mwae yoro námpantá, nomo ankár Kwaromp e kápae kare ke fek sakap saráp yakáprá tukup mwanámpon. Kare támaono.

‘Kristen te Kraisomp pourouno’rá sénám kar

4 ¹Ono Tokwae Karamp tére fek fákápá pátenap arop yak nampon. Ono Kwaro yumwan wumwi námpan ninikria yumwan kárákáre fek sér rae: Yumo am wumwi námpaokria yae-párák kare paokop kipo.ⁱ ²Yumo te ponankor aropamp yae ankore mek yakápria, am fárákapan te sárán porokwe fek kip. Koupour yonkwae pwarámp kwapono. Sánánkar porokwe fek yépék kip. Yiráp ankwapyaenáp yumwan touwe kwatae sánk napo kor, yumo ankár nopok man nouroup kipo.^j ³Yiki Kor Spiritao nomwan ankárankamp pourouráp ninik fek yakáp mwanám sáp tenánko, am ninik támao nomwan paokao fákápá fákeyak nám niamp nánko, nomo ankárankamp fi yakáp námpon. Aenámpara,

g 3:16-18 Jo 14:23; Kl 2:7 h 3:20 Kl 1:29 i 4:1 Kl 1:10 j 4:2 Kl 3:12-13

yumo te ankár am ninik táman tére kárakárerá sámp-fákeyakáp kipo.^k

⁴Pourou te waeman ankárankampria Spiritao kor ankárankampon. Tá taknámp Kwaro yumwan wumwiri námp te, yumo ankár ninik fákapea ankárankamp ankank táman saráp yépék mwanapria ninámpon.^l

⁵Nomo te waeman nomp Tokwae Kar ankárankamp mwarono. Tá nomo wae ankárankamp puri fek Kwarén mér námpon. Tá nomo waeman ankárankamp puri fek ént mek nér námpon. ⁶Waeman Kwar ankárankamp támao nomo ponankor nomp Naropwaron. Mao ponankor aropan oupoupouria narek yak, tá ponankor arop ou mek tére, tá ponankor arop ou mek yak konámpon.

⁷Kraiso nompor náráp kápaé kare ankank kwapwe mekamp, nomwan ponankor ankákárankrá mao námokuráp ninik fek ourour tokwae ti-sáp konámpono.^m ⁸Aenámpan Kwaromp Buk fek sérrá,

“Mao kwe-pwararea fákápá yakápinap arop narek éréképá poka,
arop fárákapan ourour nénk námpon.”ⁿ

⁹Am má kar ‘Narek pokámp’rá sénámp karao nomwan yénképrá: Manénkir te kwar mek ankorek kare mek pik námpon. ¹⁰Am arop támao maok manénkir ankorek pikia warko narek kuri pok námpon. Mao yámar kear mek poka, kápaé kare ankank ponankor námoku támao am mek top-pwarámpá yak nanampria nimpon. ¹¹Mao támao nkwakwe make tére nénkria ourour arakrá nénk: Ankwap fárákapan aposel tére nénk, tá ankwap fárákapan profet tére nénk, tá ankwap fárákapan evanselis tére mwanap nénk, ankwap fárákapan pastor yakáp mwanap, tisa yakáp mwanap tére nénk námpon.^o ¹²Kraiso nomwan yaewourrá ourour worpwar nánko, nomo Kwaromp firáp koumteouráp arop nomo fwap maomp tére kwapwe kare mwanámpon. Tak nánko maok, Kraisomp pourou te aropao tékép námp niamp naenámpon.^p ¹³Am tére te ankár akwapea nomo ponankor ankárankamp ninik kare fek Kwarén méria, nomo waeman Kwaromp Tárápamp méran kor nkea niniknám ankárankamp puri fek yak naenámpon. Aeria maok, nomo tékép konap niampia Krais niamp ninik kárakáreráp arop yakáp mwanámpon.^q

¹⁴Nomo te épérmou tárápu niamp yakápi kwapono. Kar porokwenap arop fárákap te Kwaromp kar ták-siria ankwap poupwekáp kar nomwan farákáp nap te, kareran mpweria ninik mwareano. Takria am fárákapamp kar támao nomp ninik solwara tokwaerao botan sámpea akwapá, koropá konámpnám taknámp naeane. Tá ouwirao yao sámpea yiki mwaek akwap konámpnám taknámp, nomp ninikan kor takantá. ¹⁵Mono. Nomo ankár arop fárákapan nouroupria kare kar sér i konap ninikaokria arop

^k 4:3 Ro 12:16-18; 1 Pi 3:8 ^l 4:4 1 Ko 12:12-13 ^m 4:7 Ro 12:3,6 ⁿ 4:8 Sng 68:18
^o 4:11 1 Ko 12:28 ^p 4:12 1 Ko 14:12 ^q 4:13 Kl 1:28

ankwapan kor kare kar kar sér mwanámpon. Aeria maok, nomo ankár aropao épérmou táráp yak mono, téképrá akwapea tokwae konámpnámpon taknámpon, Kraiss te nomp yépe korara, am fek toukouri yakáp mwanámpon.^r ¹⁶Am yépe kor támao poukwap nángo maok, nomo pu, yae kor, yi, pouroukamp ankank ponankor, kikiri yakáp námpon. Aeria maok, am ankank ankákárankrá námoku tére konap ninikaok tére napo, nonopok nouroup námpon ponankor méntér toukouri yakáp fek ponankor mént téképrá yakápria kárákáre sámp konámpon.^s

Kristen wourékam ninik fek paokop mwanámp kar

¹⁷Aeria ono yumwan kar ankwap sénae rae. Ono Tokwae Karamp e fek yumwan kárákáre fek arakrá sénampon: Yumo te Kristen monap arop fárákapamp ninikaok paokopi kwapono. Am fárákapamp ninik te kwaporok kwataenámpon ankankan saráp ninik i konapono. ¹⁸Am fárákapamp mér te kirikipá yak námpon niampon. Am fárákap te épérépria maomp ninik mek te fákapá yak nángo, Kwaro sánknámpon yiki yak mek te yakáp mo naponono.^t ¹⁹Am fárákap te námoku kwatae ninik nap te pwarápaé mono, ankár kwatae ninikrá paokoprá, nkwakwe make pouroukamp ninik táman tak mwar karrá paokop napon.

²⁰Yumo Kraissomp ninik sámp nap te, take pourouráp mono. ²¹Ono niki namp te, yumo waeman Kraissomp kar wawiaka, tá Jisas námoku niniknámpon kar kare sámpea méri yakáp napon. ²²Am kar kare te arak: Yumo kuri wokwaek te am wokwaekamp ninikaok paokopiapon. Mao i konap ninik te kwekárá sérarrá, kikiankáp napo, am ninik támao arop kwatae akwap naenámpon mwaek warámpá akwap konámpon. Aenámpara, yumo ankár am épi ninik te nkwapok far-sir kipo. ²³Aeria maok, yiráp ninik te ankár arákarea, wourékam naenámpon. ²⁴Yumo ankár wourékam arop yakáp kip. Kwaro am aropan wourékam yoroi námpara, mao te ankár Kwar niampono. Am wourékam aropamp ninik te ankár yae-párák kareria yiki kare yak naenámpon.^u

²⁵Aenámpara, yumo ankár kwekár i konámpon ninik te nkwapok far-sir kip. Yumo ponankor arop ankwap fárákapam te ankár kare karan saráp sér kip. Yumo wae mérapon, nomo énéngi ponankor te Kraissomp ankárankamp pourou yakáp námpon.^v ²⁶Táte yumo yonkwae pwarámp nap kwamp te, yumo mér kip: Takria yumo kwatae ninik mwanape. Takria yumo oukoumwan yonkwae pwarámp fákeyakáp napo, yámar porokor naeane. ²⁷Takria yumo Satanén ménki kik-pwar mwanape. ²⁸Oukun arop te warko oukuntáno. Mono. Oukoumwan te mao ankár tére mwanapon. Mao ankár námokuráp yae kor fek tére kwapweria mao

^r 4:15 Ef 4:25   ^s 4:16 Kl 2:19   ^t 4:17-18 Ro 1:21   ^u 4:22-24 Ro 12:2; Kl 3:9-10

^v 4:25 Ef 4:15

ankank kwapwe sámpría ankank monap aropan yaewour mwanapon.^w
 29 Yiráp táp meknámp kwataenámp kar sér mwanape. Ankár kwapwe
 kare karan saráp sénapo, porokwenap aropan kárákáre sánkrá, tá yiráp
 kar wanap ponankor aropan kor yaewour naenámp.^x 30 Yumo arop
 yaewour monámp karan sénapo, Kwaromp Yiki Kor Spiritao wawia te,
 ninik mek kápae sám naenámp. Yumo Yiki Kor Spirit sám nap te,
 yumo Kwaromp firáp yakáp napan yumwan warko éréképeanáko, yumo
 amwar kar yakáp mwanap yae pap námpan yénképrá taok-pap námpono.^y
 31 Yumo ankár kokwarok i konap ninik, yonkwae pwarámp konap, kar
 tékén sér i konap, arop wouroump sér i konap, tá arop ankwapan i konap
 nkwakwe make ninik kwatae méntér ankár nkwampok tirá épér kipo.^z
 32 Yumo te ankár yiráp ankwapyenámp fárákapan kwapwe kare ninikria
 nounouroump kipo. Yumo te ankár Kwaro yiráp kwatae ninikan Kraisomp
 e fek nik mo pwar námpnámp taknámp, am fárákapaó yumwaninap
 kwatae ninikan kor nik mo pwar kipo.^a

Nomo ankár Kwaromp wae fek paokop mwanámp kar

5 ¹Kwaro yumwan yonkwae touweanáko, yumo maomp tárápu
 yakáp napon. Aenapara, yumo ankár mao námoku i konámp
 ninikaok paokop kip. ²Kraiso nomwan yonkwae touweria námokuráp
 pourou te wampwe pwarará nomwan yaewouri námpon. Mao námokuráp
 pourou Kwarén ofa nánákáre kwapwe konámp niamp sánk námpon. Taki
 námpara, yumo kor arop yonkwae touwe konap ninik fek paokop kip.^b

³Kokopor i konap ninik, tá kápae kare oumnámp ninik, kikiank
 ninik kwatae, yumo ou mek kánanke korop naeane. Mo karonó. Nomo
 Kwaromp firáp arop te nomo take kar sérar mwanámp pourou mono.
⁴Yumo oumnámp kar, épérép námp kar, faperá kwataenámp kar sérari
 kwapono. Am ninik te pwi yak mono. Yumo ankár Kwarén saráp ‘Aesio’rá
 sér mwanap te kwapwe kareno.^c ⁵Yumoku te wae mérapon: Kokopor i
 konámp arop ntia oumnámp ninik sámpnámp arop, tá kikianknámp arop
 (am kikianknámp ninik te kwekár kwarén lotu nap niampara), am arop
 fárákap te Krai ntia Kwaromp firáp yakáp nap mek te korop mwanap
 pourou mono.^d

⁶Yumo ankár mér kip: Takria yumwan aropao kwatae ninik mwaek
 éréképá tukup mwaria sérarnap kwekár karwaok tukup mwanape. Am
 take pourouráp ninik fek támao nánko, Kwaro náráp kar ták-sinap arop
 fárákapan yonkwae pwarámp námpono.^e ⁷Aenámpara, yumo te am
 fárákapént fearámpea paokopi kwapono. ⁸Wokwaek te yumo kirikip mek
 yakápiapan maok, oukoumwan te Tokwae Karao yumwan wae fek kák

^w 4:28 Ap 20:35   ^x 4:29 Ef 5:4; Kl 4:6   ^y 4:30 Ef 1:13-14   ^z 4:31 Kl 3:8

^a 4:32 Kl 3:12-13   ^b 5:2 Ga 2:20   ^c 5:4 Ef 4:29   ^d 5:5 1 Ko 6:9-10   ^e 5:6 Ro 1:18

tenánko yakáp napon. Aenapara, yumo te ankár wae fekamp aropamp paokop niamp sámp kipo. ⁹Am wae te kápae kare kwapwe kare ninik, tá yae-párák kare ninik, tá kare kar sér i konap ninik, aráte am feknámp korop konámpon.^f ¹⁰Yumo te ankár mokope pourouráp ninikan Tokwae Karao warákár námpaoeaná ninikia táman sámp kip.^g ¹¹Yumo te arop fárákap kirikip mekamp ninik fek paokop napént fearámpea paokopi kwapono. Take pourouráp ninik te wakmwaek kwapwe kare ankank korop mo i konámpono. Yumo te ankár, am ninik te kwataenorá érik yénk kipo. ¹²Ono te am kápae kare kwatae ninik mek tére nap farákáp nanamp te kwatae kare námpara, pwarápae nampono. ¹³Aeno Kwaromp wae kwapwe am kwatae ninik fek yokor nánko, kwatae ninik fi kare ponankor érik yénkép námpon. ¹⁴Ankank kwataeran wae yokor nánko, wuri nkeria, am younkwek sirarea waeráp arop yakáp mwanapono. Am te apaerianápe, Kwaromp Buk fek sérrá:

“Arop amo oukoumwan amp nap kwamp te amo koupour fárámpae.

Amo apár me meknámp fárámp napo,

Kraisomp wae kwapwe amwan yokorano.”^h

¹⁵Aerá sénámpara, yumo te ankár yiráp paokop napan fwapia mér kipo. Yumo te épérépnap aropamp paokop niampi kwapono. Yumo ankár yonkwae kourráp aropamp paokop niamp kipo. ¹⁶Oukoumwan te yumo Kwaro niniknámpté tére mwanap kenono. Takria am tére mwanap ke kwaporok akwapantáno. Am te apae riteanápe, oukoumwan te yae wae fae nánko, kápae kare kwatae ankank koropánk námpono.ⁱ ¹⁷Aenámpara, yumo te épépérépi kwapono. Yumo ankár Jisas Tokwae Karao yumwan apaenkrá ninik námp fwapia mér kip.^j

¹⁸Yumo te mánmán i konap ént fépera waerá mánmánrá paokopi kwapono. Am taknap támao yumwan ninik kwatae pap konámpono. Yumo Yiki Kor Spiritao yiráp ninik mek top-pwarámpanoria yénképá yakápenke.^k ¹⁹Yumo te ankár yiráp Kristen ankwapyaenápent nonopok Kwaromp Buk fekamp song ntia lotu i konap song, tá maomp waempén kárákare sánk naenámp tár kar táman farákáp kip. Yumo ankár kápae kare por Tokwae Karan ninikrá yiráp ninik meknámp tár sámp kip.^l

²⁰Aeria kápae kare por nomp Jisas Tokwae Karamp e fek yumo ankár Naropwar Kwarén kápae kare ankankan ‘Aesio’rá sér kip.^m

Poumou ntia yupu anánkwapan sénámp kar

²¹Yumo ankár Kraisomp e sakah mwaria nap kwamp te yumo nonopok yiráp Kristen ankwapyaenámpomp yae ankore mek yakáp kipo.

^f 5:8-9 Kl 1:13; 1 Pi 2:9   ^g 5:10 Ro 12:2   ^h 5:13-14 Ef 2:1   ⁱ 5:16 Kl 4:5   ^j 5:17 Kl 1:9

^k 5:18 Ro 8:6; 13:13   ^l 5:19 Kl 3:16   ^m 5:20 Kl 3:17; 1 Te 5:18

²² Koumteou yumo kor ankár yiráp poumou-tárápuamp yae ankore mek yakáp nap te, Tokwae Karamp yae ankore mek yakáp napnám taknám kipo.ⁿ ²³ Am te apae riteanápe, poumarop te yupuramp yépe korono. Tá Kraiso kor siosomp yépe kor nánko, sioso Kraiso pourouria Kraiso man warko érékép námpon.^o ²⁴ Aenánko, sioso Kraiso yae ankore mek yakáp nám taknám, koumteou yumo kor ankár kápae kare por yiráp poumou-tárápuamp yae ankore mek yakáp kipo.

²⁵ Poumou-tárápu yumo kor ankár yiráp koumteouran yonkwae touwe kip. Am te apaerianápe Kraiso kor siosén yonkwae touweria námokuráp pourou te wampwe pwarará siosén yaewouri námpon.^p ²⁶ Mao taki nám te siosén ént ntia Kwaromp kar fek yáraria kák nánko, sios yiki kwapwe yakáp mwanapria ninámpon.^q ²⁷ Am taknám ninik te siosén námokuráponoria nánkáráp námpon. Mao te takianánko mao námoku nke nám fek sios oum kánanke, tá yipi yaepae kánanke yak mo, kwatae niniki nám yak mo, ankár yiki kukarrá pap naeria námpon.^r ²⁸ Tá taknám poumou-tárápu yumo kor yiráp koumteouran yonkwae touwe nap te, yumokuráp pourouan yonkwae touwe i konapnám taknám kip. Arop náráp yupuan yonkwae touwe nám te waeman námoku náráp pourouan yonkwae touwe námpon. ²⁹ Nomo wae mérámpon, arop ankwap ankárankamp námokuráp pourouan te yopor mo i konámpono. Ankár fir wurumprá yae-párak Kraiso náráp sios taokeyak námpnám taknám námokuráp pourou taokeyak konámpon. ³⁰ Nomo te Kraiso pouroukamp pu, yae kor, yi niamp arakeno. ³¹ Kwaromp Buk fek yupu sámp konapan arakrá sér:

“Arop tár-ménki náráp éntupwar naropwar pwararea náráp yupurént koumpá yak nám te, waeman ankárankamp pourou yak nepon.”^s

³² Mámá mek-wouroumpá yaknám kar te ninik tokwae kar am mek yak námpon. Onoku te Kraiso ntia siosén wounáprá sénámponorá ninik nampon. ³³ Aenampan maok, tá arop ankákárank yumwan kor arakrá sénámpon: Amo ankár amoku waráp pourouan yonkwae touwe konapnám taknám waráp yupuan kor yonkwae touweampo. Tá yupuao kor ankár náráp poumaropamp e narek pap naenámpon.

Táráp ntia éntupwar naropwarén sénám kar

6 ¹ Tá taknám, tárápu yumo te Tokwae Karampara, yiráp éntupwar naropwaromp karwaok kipo. Am te yae-párak kare ninikono.^t

² Kwaromp Buk fek sérrá:

“Amo ankár waráp éntupwar naropwaromp

ⁿ 5:22 1 Pi 3:1   ^o 5:23 1 Ko 11:3   ^p 5:25 Kl 3:19   ^q 5:26 Jo 15:3; Hi 10:10

^r 5:27 2 Ko 11:2   ^s 5:31 Stt 2:23-24   ^t 6:1 Kl 3:20

yae ankore mek yakria
maomp karwaokampo.”

Am te Kwaromp lo fek ‘Nánkár nopok sánk nanamp’rá sérinámp kar kárákáre méntér yak námpon.”^u ³Am sérinámp kar kárákáre te araki yak námpon: “Amo takria te, mámá apár mek fwap tokwaeri ke fek yak nanapon.”

⁴Tá yumo naropwaryaenápo kor yiráp tárápuamp ninik mek sámpá yampourou napo, mao yumwan yonkwae pwarámp mwanape, mono. Yumo ankár am fárákapan yae-párák taokeyakápria fwapokwaprá Kwaromp ninikan yénkrá farákáp kipo.”

Tére arop ntia taokeyakáp konap arop fárákapan sénámp kar

⁵Tá yumo tére arop yumo kor ankár yumwan poukeyakápnap arop fárákapan yae ankore mek yakáp kip. Yumo ankár am fárákapan apáp kip: Yumo takria anánk ninik fek tére mwanape. Yumo ankár Kraisomp karwaok i konapnámp taknámp am fárákapan kor maomp karwaok kipo.”^w ⁶Yumo takria mao nke nap fek saráp, námwan warákáranáponoria tére mwanape. Yumo ankár Kraisomp tére arop yakápria yiráp ninik te kárákáre fek ankár Kwaro ninik námpaok tére kipo. ⁷Yumo te ankár yonkwae kárámprá tére kipo. Yumo te apae aropamp tére napanápe, Kwaromp térean tére napon. ⁸Yumo wae mér napon: Arop ankwap kwapwe kare téreanámp te, am fek Kwaro nopok sánk naenámp. Am tak naenámp te tére aropan, tá amwar yakrá tére poukwapnámp aropan kor méntér puri fek nopok nénk naenámp.”^x

⁹Táte arop poukeyakáp konap arop yumo ankár tak mwanapono: Yumo apáp sánk konap ninik te ankár pwar kip. Tokwae Kar yámar mek yak námp te yiráp Tokwae Karao maok, tére aropao kor maomp Tokwae Karono. Mao te arop e ntia arop pourouan yurukup mo i konámpon.”^y

‘Kristen te soldia niamp’rá sénámp kar

¹⁰Tá ono wae má kar séri pwar nae rae: Yumo ankár Tokwae Karamp kárákáre fek fokopeyakáp kip. ¹¹Yumo ankár yorowar i konap ankank Kwaro yumwan nénk námp, am yiriria yorowar mwanap nánaprá kárákáre fek fokopeyakáp kip. Yumo takria maok, am kárákáre fek Satanomp meaok téreanámp kwatae ninik kápae kare fwap kwe-pwar mwanapon.”^z ¹²Am te apaerianápe, nomo te aropan yorowar mono. Kápae kare yao-pwaeráp narek yakáp nap méntér yorowar námpon. Nomo kwatae-aropan yépe kor tokwae yoroi yak námp, tá am fárákapan meki akwap námp, táte kárákáre tokwaeráp yépe kor yoroi yakria,

^u 6:2 Kis 20:12   ^v 6:4 Snd 22:6; Kl 3:21   ^w 6:5 Kl 3:22-23; Ta 2:9   ^x 6:8 Kl 3:24-25
^y 6:9 Kl 4:1   ^z 6:11 Je 4:7; 1 Pi 5:8-9

kirikipan poukeyak konámp, am fárákapént yorowar mwanámpon. ¹³ Ae mwanapara, yumo ankár Kwaro yumwan nénknámp yorowar kwe-pwar mwanap ankank ponankor am yirir kipo. Takria maok, yumo ponankor kwe-pwararea fwap oukoumwan fokopeyakáp mwanapon.^a

¹⁴ Ye, yumo ankár takia fokopeyakáp kip: Kare kar i konap ninik te yumo ankár sépérnámp fákapia, yae-párak kare ninik te káraenámp yirimp kipo.^b ¹⁵ Yumo ankár arop Kwaro man nouroup naeria námpan man Kwaromp Kwapwe Kare Kar farákáp mwanap nánap kipo. Yumo ankár am ninik te suan yiráp puk yirimp konapnámp taknámp kipo.^c ¹⁶ Yumo ankár am kápae kare ankank tiria yumo Kwarén mér napan kor yiráp pourouantá nánánkár i konap yao kárakérenámp taknámp samp kipo. Am yao kárakére fek tapek maok, arop kwatae Satanomp yaomwiráp oump am fek porokwapá torokwari pap mwanapon. ¹⁷ Kwar yumwan warko érékép námpan niki-samp nap te, ankár yiráp me korok kárakére kor koumpnámp woukwap kipo. Aeria yumo ankár Yiki Kor Spiritamp bainat samp kip. Am te Kwaromp Karono.^d ¹⁸ Am ankank ponankor takria, Yiki Kor Spiritao yénknámp ninikaok Kwarén kor kar toropwap saráp yakáp kipo. Aeria yumo ankár kárakére fek nkwakwe make ankank Kwarén kar toropwaprá wumwi kipo. Takria maok, yumo kokwae kwapono, ankár fwapia yérék kipo. Yumo ankár Kwaromp firáp koumteouráp aropan ponankor yaewourrá Kwarén kar toropwap kipo.^e ¹⁹ Yumo ankár onan kor yaewourrá Kwarén kar toropwap kipo. Ono nik namp te, yumo takrá kar toropwap napo, Kwaro onomp táp mek náráp kar pap nánko, ono apáp sámp-anámprá fwap Kwaromp Kwapwe Kare Kar mek wouroumpá yaknámp méria farákáp nanampon.^f ²⁰ Ono te Kwaromp Kwapwe Kare Kar farákáp konamp aropara, am fek táman ono fákápá yak nampon. Yumo onan yaewourrá Kwarén sénapo, ono apáp ninik pwarará kárakére fek Kwaro ninik námpaok kar farákáp nanampon.

Pwarnámp kar

²¹ Ono térerá yak namp te Tikikuso mér námpara, mao akwapea yumwan sénaenámpono. Tikikus am te nomp ankwapnáp kateria, mao te Tokwae Karamp tére arop kwapwe karenono.^g ²² Ono man yumonapok sámp-kérép nanko, mao sénánko, yumo fwap yino te mokopi yakáp námpaoeanrá mér napo, mao yiráp ninik mek kárakére sánk naenámpono.

²³ Ono ninik namp te, Naropwar Kwar ntia Jisas Krai Tokwae Karao Kristen ankwapyaenáp yumwan yonkwae porokwe sánkria yonkwae

^a 6:13 2 Ko 10:4   ^b 6:14 1 Te 5:8   ^c 6:15 Ais 40:9   ^d 6:17 Hi 4:12   ^e 6:18 Lu 18:1
^f 6:19 Kl 4:3-4   ^g 6:21 Kl 4:7

touwe mwanap ninik ntia man mérnep ninik nénkanoria nampono.
24 Aeria, Nomp Tokwae Kar Jisas Kraisen warákár nap pwar mo i
konap arop fárákapan ponankor, Kwaro námoku ninikia am fárákapan
yaewouranoria nampono. Wae támaono.^h

---

^h 6:24 1 Pi 1:8